

Σωφρόνιος του Έσσεξ: Ένας Άγιος της εποχής μας που εδραίωσε την Ορθόδοξη πνευματικότητα στον Δυτικό Πολιτισμό - ΑΦΙΕΡΩΜΑ

/ [Επικαιρότητα](#)



Ο Όσιος Σωφρόνιος του Έσσεξ αποτελεί ένα ισχυρό παράδειγμα Ορθόδοξης πνευματικότητας στον Δυτικό Πολιτισμό καθώς με τη δράση και το έργο του τροφοδότησε ανήσυχες ψυχές και τις οδήγησε εις οδόν σωτηρίας.

Η Εκκλησία τιμά σήμερα τη μνήμη καθώς με απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου ενεγράφη στο Αγιολόγιο της Εκκλησίας μας στις 27 Νοεμβρίου 2019 και όρισε ως ημέρα τιμής και μνήμης της αγιασμένης αυτής μορφής την 11η Ιουλίου εκάστου έτους

καθώς κατά αυτή την ημέρα εκοιμήθη ειρηνικά το έτος 1993.

Ο **Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος** είχε αναγγείλει κατά την επίσκεψή του τον Οκτώβριο του 2019 στο Άγιον Όρος την πρόθεση της Μητρός Εκκλησίας να εντάξει στο Αγιολόγιο τον Άγιο Σωφρόνιο:

Το πνευματικό του έργο υπήρξε σπουδαίο ιδρύοντας μια χριστιανική αδελφότητα και χτίζοντας παράλληλα και ένα μοναστήρι αφιερωμένο στον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο στο Έσσεξ. Ο Άγιος Σωφρόνιος του Έσσεξ έμεινε εκεί μέχρι την κοίμησή του το 1993 σε ηλικία 97 ετών. Ο Άγιος Σωφρόνιος ως ένας οικουμενικός Άγιος τιμάται σε όλο τον Ορθόδοξο κόσμο ενώ προς τιμήν του έχουν ήδη ξεκινήσει να ανεγείρονται ναοί και παρεκκλήσια.

Αφιέρωματα στην Pemptousia.tv

Η ψηφιακή τηλεόραση της [Pemptousia.tv](https://www.pemptousia.tv) μέσα από το πλούσιο πρόγραμμά της παρουσιάζει σήμερα αφιερώματα για τον Άγιο Σωφρόνιο. Αναλυτικότερα μπορείτε να δείτε:

Στις 10:10: και σε επανάληψη στις 18:10: Ο Όσιος Σωφρόνιος και η Μονή του Τιμίου Προδρόμου στο Έσσεξ

Στις 13:50 και σε επανάληψη στις 21:50: Τον Αρχιμανδρίτη Ζαχαρία να μιλά για τον Άγιο Σωφρόνιο

Στις 16:05: Την Αναγγελία αγιοκατάταξης του Γέροντα Σωφρόνιου του Έσσεξ από τον Οικουμενικό Πατριάρχη

Στις 16:10: Το αφιέρωμα “Η γνωριμία μου με τον Γέροντα Σωφρόνιο”

Στις 16:50: Τα εγκαίνια του Ιερού Ναού του Οσίου Σωφρονίου στην Τιφλίδα



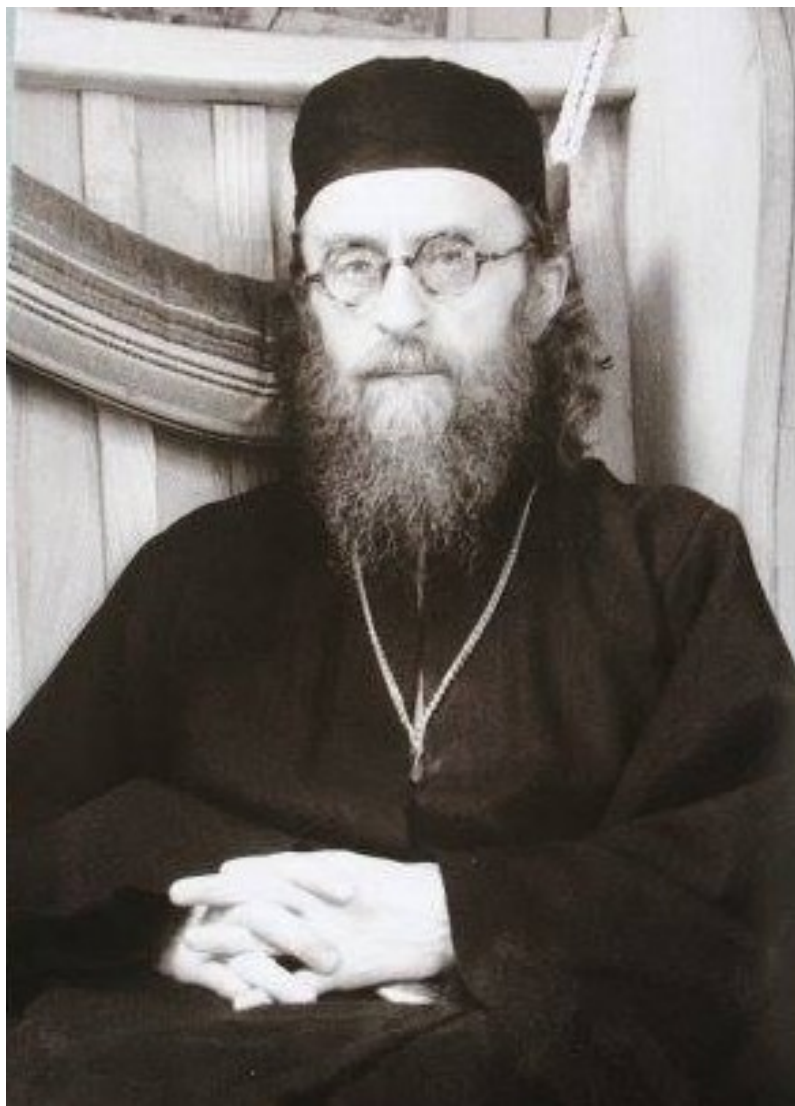
Ο καλλιτέχνης που έγινε μοναχός

Ο Όσιος Σωφρόνιος γεννήθηκε στη Μόσχα από ορθόδοξους γονείς στις 22 Σεπτεμβρίου 1896. Το κατά κόσμον όνομά του ήταν Σέργιος. Ήταν το δεύτερο παιδί μιας οικογένειας με άλλα εννέα αδέρφια. Από την παιδική του ηλικία έδειχνε μια σπάνια ικανότητα στην προσευχή. Σαν νέος μάλιστα μπορούσε να απαντά σε θέματα θεολογικά από αιώνων ζητούμενα. Έτσι, από νωρίς είχε έντονη επιθυμία να εισχωρήσει στην καρδιά της Ορθόδοξης Θεολογίας.

Φοίτησε στην Κρατική Σχολή Καλών Τεχνών της Μόσχας, με ιδιαίτερη κλίση στη ζωγραφική. Την ίδια περίοδο απέκτησε ενδιαφέρον για το Βουδισμό και γενικότερα για την Ινδική Φιλοσοφία. Αυτή η παιδεία άλλαξε την πορεία της εσωτερικής του ζωής. Σαν νέος έζησε τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917-1918. Τα γεγονότα αυτά τον οδήγησαν στην άποψη ότι η αιτία που

οδηγεί στα δεινά που βιώνει ο άνθρωπος είναι η ύπαρξη του αυτή καθαυτή. Καθημερινά βασανιζόταν να λύσει τα μυστήρια της ζωής.

Ως ζωγράφος ήταν πολύ δύσκολο να εργασθεί στη μετεπαναστατική Ρωσία. Το 1921, σε ηλικία 25 ετών, φτάνει στο Παρίσι, αφού πρώτα πέρασε από την Ιταλία, όπου θαύμασε τα αριστουργήματα της Αναγέννησης, ενώ έκανε και μια σύντομη στάση στο Βερολίνο. Τα έργα του έγιναν δεκτά στα καλλιτεχνικά σαλόνια, πήρε μέρος σε Εκθέσεις με μεγάλη επιτυχία, αλλά και πάλι ένοιωθε μέσα του ένα κενό. Ο ίδιος διηγείται: *«Ήμουν στο Παρίσι, τα είχα όλα, ζούσα με τον καλλιτεχνικό κόσμο του Παρισιού και συμμετείχα σε όλες τις εκδηλώσεις. Όμως τίποτα δεν μου έδινε χαρά και ανακούφιση. Μετά από κάθε εκδήλωση του καλλιτεχνικού κόσμου, είχα μέσα μου κενό και αγωνία. Ο λογισμός μου μού έλεγε πως κάτι πρέπει να κάμω, για να φύγω από το αδιέξοδο που με συνέιχε. Όμως δεν εύρισκα λύση. Ένα βράδυ, μετά από μία διασκέδαση, ανέβαινα στο σπίτι μου με σκυμμένο το κεφάλι και αργό βήμα. Έλεγα πως αυτή η ζωή είναι βάνανυση, είναι ανιαρή. Τότε σκέφτηκα να γίνω μοναχός, όμως πού και πώς δεν είχα ιδέα».*



Στο Άγιον Όρος

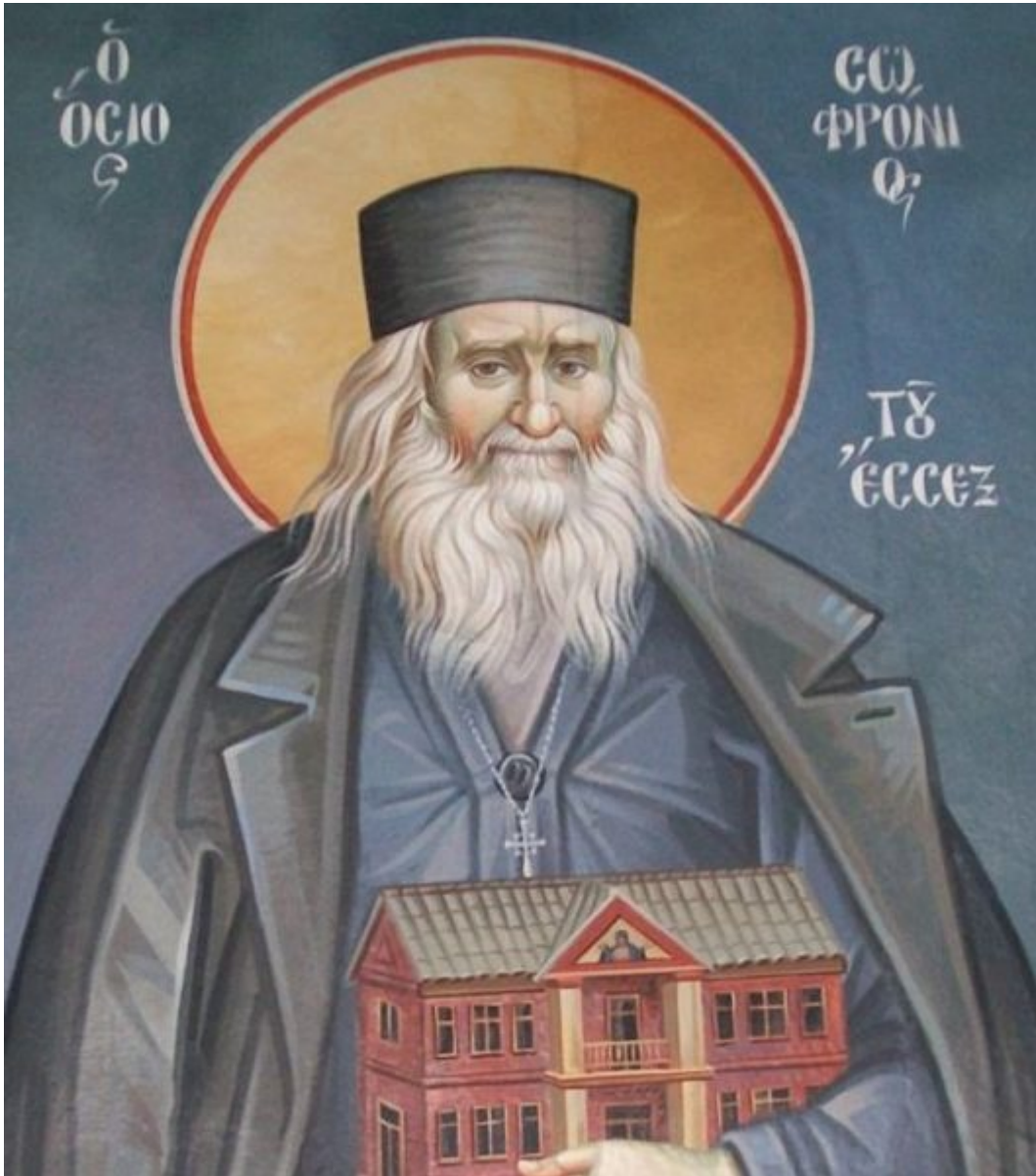
Το 1925 εγκαταβιώνει στο Ρωσικό Μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονα, στα δυτικά παράλια του Άθωνα. Γνωρίζει τον Άγιο Ρώσο γέροντα Σιλουανό τον Αθωνίτη, ο οποίος γίνεται πνευματικός του οδηγός. Παρέμεινε κοντά του επί οκτώ χρόνια περίπου, μέχρι την κοίμηση του γέροντα (24-9-1938).

Με ευλογία του Ηγουμένου της Μονής, αναχωρεί για την «έρημο» του Αγίου Όρους, τα γνωστά Καρούλια. Έπειτα, γίνεται εξομολόγος και πνευματικός πατέρας των αδελφών σε Μονές, σκήτες και κελλιά στα νοτιοδυτικά παράλια του Άθωνα. Μετά από τέσσερα χρόνια σε αυτή τη διακονία, εγκαταβιεί σ' ένα σπήλαιο κοντά στη Μονή του Αγίου Παύλου.

Για λόγους υγείας, αναγκάζεται να εγκαταλείψει το σπήλαιο τον τρίτο χειμώνα. Μεταβαίνει τότε στη Γαλλία για μια χειρουργική επέμβαση και παραμένει εκεί για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα. Το 1948 εκδίδει τα χειρόγραφα του Αγίου

Σιλουανού με ανάλυση της διδασκαλίας του και με τη βιογραφία του. Το 1952 εκδίδεται το βιβλίο «Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης».

Στη συνέχεια, επισκέπτεται τη Μόσχα, για να προσκυνήσει τους τάφους των γονέων του. Μαθαίνει ότι όλα τ' αδέλφια του ήταν στη ζωή (εκτός από το μεγαλύτερό του αδελφό Βόρι, πού πέθανε 14 ετών). Από τότε επισκεπτόταν τη Μόσχα κάθε χρόνο, έως το 1981.



Στην Αγγλία

Το 1959 και σε ηλικία 63 ετών εγκαταβιώνει στο Έσσεξ της Αγγλίας και ιδρύει Μοναστική Αδελφότητα. Κτίζει το Μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου, όπου δεχόταν όποιον ζητούσε την πνευματική του βοήθεια. Παράλληλα ανέπτυξε πλούσιο συγγραφικό έργο.

Ο Γέροντας Σωφρόνιος εκοιμήθη ειρηνικά στις 11 Ιουλίου του 1993, σε ηλικία 97 ετών. Ο τάφος του είναι στη Μονή του Τιμίου Προδρόμου, στο Έσσεξ της Αγγλίας.

Η Μονή Τιμίου Προδρόμου στο Έσσεξ: Ένα πνευματικό εργαστήριο στην καρδιά του Δυτικού Πολιτισμού

Η Μονή υπάγεται στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και συγκεκριμένα βρίσκεται στην περιοχή Tolleshunt Knights του Maldon στο Essex.

Το 1958, ο Άγιος Σωφρόνιος απέκτησε μια συνοδεία έξι ατόμων που ποθούσαν να γίνουν και αυτοί μοναχοί. Την άνοιξη του 1959, η νεοσύστατη αδελφότητα του Τιμίου Προδρόμου εγκαταστάθηκε στο Tolleshunt Knights της Αγγλίας. Το Μοναστήρι, από τις απαρχές του, είχε και μοναχούς και μοναχές από πολλές χώρες, επειδή ο Γέροντας Σωφρόνιος δεν ήταν σε θέση να επιβλέπει δυο ξεχωριστές αδελφότητες. Ο Άγιος έμεινε στο μοναστήρι με την αδελφότητά του μέχρι την κοίμησή του το 1993 σε ηλικία 97 ετών.

Το Μοναστήρι εντάχθηκε απευθείας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο το 1965 και μετά έγινε “Σταυροπηγιακό”. Στις 27 Νοεμβρίου του 2019 ανακοινώθηκε, από το Οικουμενικό Πατριαρχείο, η αγιοκατάταξη του Γέροντος Σωφρονίου. Σημερινός Καθηγούμενος της μονής είναι ο Πανοσολ. Αρχιμανδρίτης Πέτρος.



Από την Πατριαρχική Θεία Λειτουργία στη Μονή Τιμίου Προδρόμου τον Οκτώβριο του 2022

Ποιμαντική διακονία υψηλών προδιαγραφών

Ένα από του ανθρώπους που γνώρισαν τον Όσιος Σωφρόνιο και μελέτησαν το έργο του, ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος, γράφει: «Ο άγιος Σωφρόνιος, όπως φαίνεται στις επιστολές του αυτές, ασκούσε μια ποιμαντική διακονία υψηλών προδιαγραφών, που εκινείτο στα προφητικά, αποστολικά και πατερικά πρότυπα, μέσα σε εκπληκτική ευγένεια. Γράφει: «Να έχουμε υπ' όψιν ότι η δύναμη της ορμής προς τον Θεό μέσα μας πρέπει να αυξάνει διαρκώς έως το τέλος της ζωής μας έτσι, ώστε τελικά να μας βγάλει από την σφαίρα της έλξεως της γης». Σε αυτό πρέπει να βοηθήση ο πνευματικός πατέρας τους Χριστιανούς».



Οι τελευταίες ημέρες

Ο Αρχιμανδρίτης Ζαχαρίας Ζάχαρου περιγράφει τις τελευταίες επίγειες ημέρες του Οσίου:

“Τέσσερις μέρες πριν πεθάνει έκλεισε τα μάτια του και δεν ήθελε να μας μιλήσει περαιτέρω. Το πρόσωπό του ήταν φωτεινό κι όχι θλιμμένο, αλλά γεμάτο ένταση. Είχε την ίδια έκφραση, όπως όταν θα τελούσε τη λειτουργία. Δεν άνοιγε τα μάτια του, ούτε πρόφερε λέξεις αλλά σήκωνε το χέρι του ευλογώντας μας. Μας ευλογούσε χωρίς λόγια κι εγώ κατάλαβαινα ότι θα έφευγε. Έτσι δεν ήθελα να τον απασχολώ. Προηγουμένως συνήθιζα να προσεύχομαι ώστε ο Θεός να επεκτείνει το γήρας του, όπως λέμε στη λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου «το γήρας περικράτησον». Αλλά κατά τη διάρκεια εκείνων των ημερών είδα ότι έφευγε κι έτσι άρχισα να λέγω: «Κύριε δώρισε στο δούλο σου πλουσίαν είσοδον στη βασιλεία σου». Προσευχόμουν χρησιμοποιώντας τα λόγια του αποστόλου Πέτρου, όπως διαβάζουμε στη Β' Επιστολή του (Β' Πέτρου α' 11).

Έτσι έλεγα επιμόνως :«Θεέ μου, δώρισε πλουσίαν είσοδον στο δούλο σου και τοποθέτησε την ψυχή του μαζί με τους Πατέρες του» και ονόμαζα όλους τους συντρόφους του ασκητές πού ήξερα ότι είχε στο Άγιον Όρος, αρχίζοντας από τον Άγιο Σιλουανό και μετά όλους τους άλλους.

Την τελευταία μέρα πήγα να τον δω στις έξι το πρωί. Ήταν Κυριακή και τελούσα την πρωινή λειτουργία, ενώ ο πάτερ Κύριλλος μαζί με τους άλλους ιερείς θα τελούσαν τη δεύτερη. Αντιλήφθηκα ότι επρόκειτο να μας αφήσει τη μέρα εκείνη. Πήγα και άρχισα την Πρόθεση. Οι Ώρες άρχισαν στις εφτά και μετά ακολούθησε η λειτουργία. Είπα μόνο τις ευχές της Αναφοράς, διότι στο μοναστήρι μας έχουμε τη συνήθεια να τις διαβάζουμε εκφώνως. Για τις υπόλοιπες η προσευχή μου ήταν συνεχώς: «Κύριε, δώρισε πλουσίαν είσοδο στη βασιλεία σου στο δούλο σου». Η λειτουργία εκείνη ήταν διαφορετική απ'όλες τις άλλες. Τη στιγμή που είπα «Τα άγια τοις αγίοις» ο πάτερ Κύριλλος εισήλθε το ιερό. Κοιτάξαμε ο ένας τον άλλο, άρχισε να κλαίει κι εννόησα ότι ο πάτερ Σωφρόνιος είχε φύγει. Ρωτώντας ποιά ώρα είχε αναχωρήσει ήξερα ότι ήταν η ώρα πού διάβαζα το ευαγγέλιο.

Πήγα παράμερα, διότι ο πάτερ Κύριλλος ήθελε να μιλήσει μαζί μου και μου είπε: «Μετάδωσε την Κοινωνία στους πιστούς και μετά ανακοίνωσε την αναχώρηση του πατρός Σωφρονίου και κάνε το πρώτο Τρισάγιο θα κάνω το ίδιο στη δεύτερη λειτουργία». Έτσι διαμοίρασα τον Αμνό και μετάλαβα· μετέδωσα στους πιστούς τη Θεία Κοινωνία και τελείωσα τη Θεία Λειτουργία. Δεν γνωρίζω πώς τα κατάφερα. Μετά βγήκα έξω και είπα στον κόσμο:

«Αγαπητοί μου αδελφοί, ο Χριστός ο Θεός μας είναι το σημείο του Θεού για όλες τις γενεές αυτής της εποχής, διότι στα λόγια του βρίσκουμε τη σωτηρία και τη λύση κάθε ανθρώπινου προβλήματος. Και τώρα πρέπει να κάνουμε όπως μας διδάσκει η λειτουργία, δηλαδή να ευχαριστήσουμε, να ικετεύσουμε, να παρακαλέσουμε. Έτσι ας ευχαριστήσουμε το Θεό πού μας έχει δώσει τέτοιο πατέρα κι ας προσευχηθούμε για την ανάπαυση της ψυχής του». «Ευλογητός ο Θεός ήμων ...:», κι άρχισα το Τρισάγιο. Τον βάλαμε στην εκκλησία για τέσσερις μέρες, διότι η Κρύπτη δεν ήταν ακόμη τελειωμένη κι ο τάφος δεν είχε ακόμη κτισθεί. Τον αφήσαμε ακάλυπτο στην εκκλησία για τέσσερις μέρες και συνεχώς διαβάζαμε τα άγια Ευαγγέλια από την αρχή ως το τέλος, ξανά και ξανά, όπως είναι το έθος για ιερείς. Διαβάζαμε τα άγια εϋαγγέλια και διαβάζαμε Τρισάγια και άλλες προσευχές. Είχαμε τις ακολουθίες, τη λειτουργία αυτός ήταν εκεί, στη μέση της εκκλησίας για τέσσερις μέρες

Ήταν σαν Πάσχα, ήταν τέτοια όμορφη κι ευλογημένη ατμόσφαιρα! Κανένας δεν έδειξε οποιανδήποτε υστερία, καθένας προσευχόταν με έμπνευση. Είχα ένα φίλο αρχιμανδρίτη πού συνήθιζε να έρχεται στο Μοναστήρι κάθε χρόνο και να περνά λίγες εβδομάδες κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, τον πατέρα Ιερόθεο Βλάχο, ο

οποίος έγραψε το βιβλίο «Μια βραδιά στην έρημο του Αγίου Όρους». Τώρα είναι μητροπολίτης Ναυπάκτου. Έφτασε μόλις έμαθε ότι ο πάτερ Σωφρόνιος πέθανε. Αισθάνθηκε την ατμόσφαιρα και μου είπε: «Αν ο πάτερ Σωφρόνιος δεν είναι άγιος, τότε δεν υπάρχουν άγιοι». Έτυχε να έχουμε μερικούς μοναχούς από το Άγιον Όρος, οι οποίοι ήρθαν για να δουν τον πάτερ Σωφρόνιο, μα δεν τον βρήκαν ζωντανό. Ο πάτερ Τύχων από τη Σιμωνόπετρα ήταν ένας από αυτούς. Κάθε φορά πού έρχονταν Έλληνες στην Αγγλία για ιατρικούς λόγους είχαν την συνήθεια να έρχονται στο Μοναστήρι για να τους διαβαστεί μια προσευχή από τον πάτερ Σωφρόνιο, διότι πολλοί είχαν θεραπευθεί.

Την τρίτη ή την τέταρτη μέρα μετά το θάνατο του π. Σωφρονίου ήρθε μια οικογένεια με ένα παιδί δεκατριών χρονών. Είχε όγκο στον εγκέφαλο κι η εγχείρηση του ήταν καθορισμένη για την επόμενη μέρα. Ο πάτερ Τύχων ο Σιμωνοπετρίτης ήλθε και μου είπε: «Αυτοί οι άνθρωποι είναι πολύ λυπημένοι ήρθαν και δεν βρήκαν τον πάτερ Σωφρόνιο. Γιατί δεν διαβάσεις μερικές προσευχές για το παιδί»; Του είπα: «ας πάμε μαζί. Έλα και κάνε μου τον αναγνώστη. Θα διαβάσουμε μερικές προσευχές στο άλλο παρεκκλήσι». Πήγαμε και διαβάσαμε τις προσευχές για το παιδί και στο τέλος ο πάτερ Τύχων είπε: «Ξέρεις, γιατί δεν περνάτε το παιδί κάτω από το φέρετρο του πάτερ Σωφρονίου; Θα θεραπευθεί. Χάνουμε το χρόνο μας διαβάζοντας προσευχές». Του απάντησα ότι δεν μπορούσα να το κάνω αυτό, διότι ο κόσμος μπορούσε να πει ότι μόλις έχει πεθάνει και ήδη προσπαθούμε να προωθήσουμε την αγιοποίηση του.

«Να το κάνεις εσύ», του είπα. «Είσαι Αγιορείτης μοναχός. Δεν θα πει κανένας τίποτε». Πήρε το αγόρι από το χέρι και το πέρασε κάτω από το φέρετρο. Την επομένη έκαναν εγχείρηση στο παιδί και δεν βρήκαν τίποτε. Έκλεισαν το κρανίο και είπαν: «Λανθασμένη διάγνωση. Θα ήταν πιθανώς φλόγωση». Έτυχε το παιδί να συνοδεύεται από ένα γιατρό από την Ελλάδα, πού είχε τις πλάκες ακτίνων Χ πού έδειχναν τον όγκο, πού τους είπε: «Ξέρετε καλά τί σημαίνει αυτή η «λανθασμένη διάγνωση»». Το παιδί μεγάλωσε. Τώρα είναι 27 χρονών και είναι πολύ καλά”.

Πηγή: Αρχ. Ζαχαρίας - Μετάφραση Θ. Κυριάκου, Οι τελευταίες μέρες του Γέροντος Σωφρονίου (+11 Ιουλίου 1993), Περιοδικό «Παρά την Λίμνη», Μηνιαία έκδοση Εκκλησίας Αγίου Δημητρίου Παραλιμνίου, περίοδος β΄, έτος ιη΄, αρ. 7, Ιούλιος 2008



Έργα που μας άφησε

Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, Έσσεξ Αγγλίας 1995.

Η Ζωή Του ζωή μου, Θεσσαλονίκη 1977.

Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι, Έσσεξ Αγγλίας 1985.

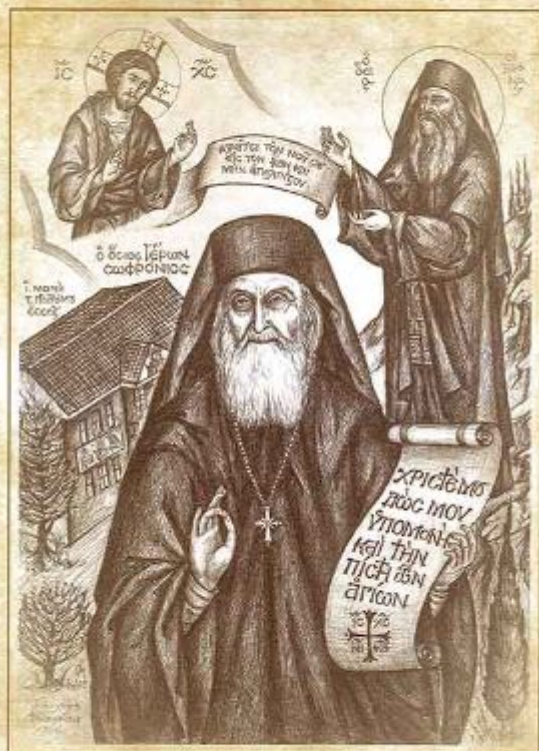
Περί προσευχής, Έσσεξ Αγγλίας 1991.

Περί Πνεύματος και Ζωής, Έσσεξ Αγγλίας 1992.

Άσκησις και θεωρεία, Έσσεξ Αγγλίας 1996.

Αγώνας θεογνωσίας, Έσσεξ Αγγλίας 2004.

Γράμματα στη Ρωσία, Έσσεξ Αγγλίας 2009.



Πληροφορίες για το αφιέρωμα: ore.gr, pemptousia.gr, Pemptousia.tv